

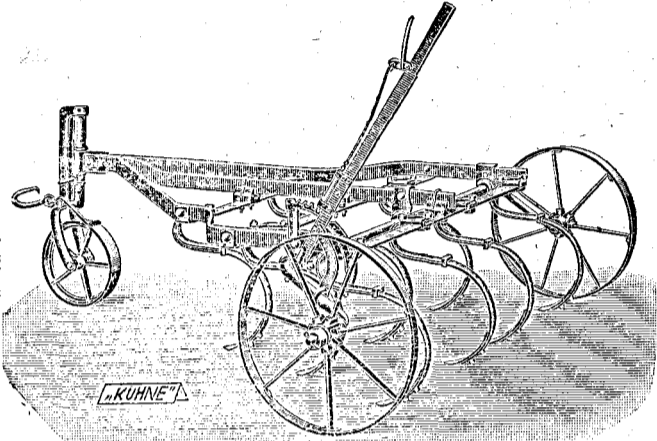
ERDÉLYI GAZDA

XLIII. ÉVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1911. Február 26.

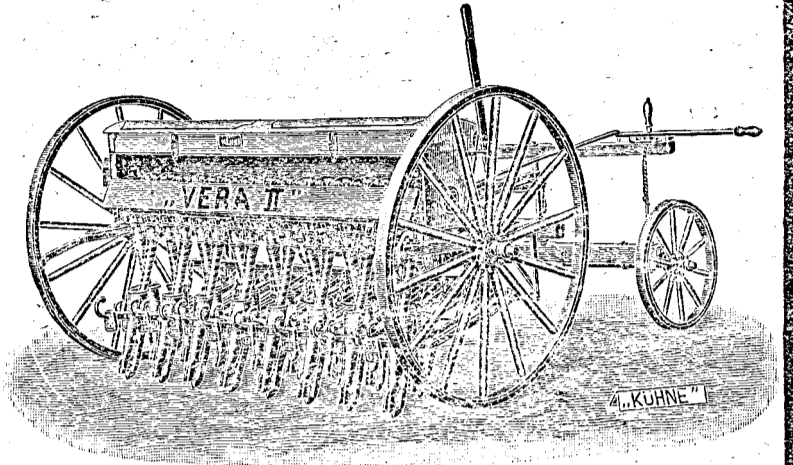
9. SZÁM.

Egy- és többvasú acélekéket, rét- és szántóföld-boronákat, rugós-fogas porhanyító eszközöket, tárcsásboronákat, talajtömörítőket, Mosoni Drill és Vera II. vetőgépeket.

LASS-féle
RÉPA-
KAPÁLÓKAT,
OSBORNE
ARATÓ-
GÉPEKET
szállít:

2012

„Kühne” mezőgazdasági
gépgyár r.-t.

MOSONBAN.

Főraktár: Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Gazdatársaink ne fedezzék

Vetőmagszükségletüket,

mig a

Székely Gazdák Szövetkezetének, Marosvásárhelyt ajánlatát nem birják.

2336

Ajánlattal ingyen és bérmentve szolgálunk.

Báró Kemény József **Hungária Gépgyár**
betéti társaság **DÉVA.** 2023

Gyárt és raktáron tart: Mindennemű mezőgazdasági talajmegművelő és feldolgozó gépeket. Benzin- és nyersolajmotoros cséplőkészletek minden nagyságban.

Mindennemű stabilmotorokat és gőzgépeket egy lóerőtől ötszázig. Villamosvilágítási és erőátviteli telepek tervezése, kastélyok, gazdaságok villamos- és acetylen világítási berendezése.

Daráló, őrlő és fűrészmalomok tervezete és építése. — Vízvezetékek és kutak.

Különösen ajánlja modernül berendezett gyárát bármely szerkezetű gazdasági vagy egyéb gépek és autók javítására.

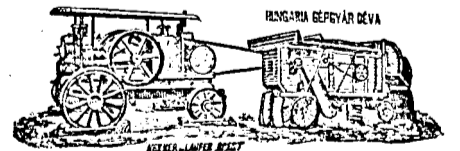
Különlegességei: Hűtőkamrák, jégkészítő telepek, tejgazdaságok és sajtgyárak berendezése, tejgazdasági berendezések és kamrák javítása. Authogén forrasztások. **Automobil-garage.**

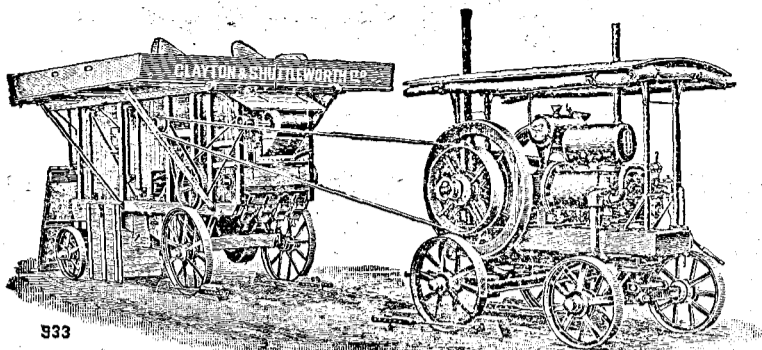
Az amerikai „Milwaukee” arató és talajmegművelő gépek erdélyrészi vezérképviselője

Olcsó árak!

Kedvező fizetési feltételek!

Pontos és szolid kiszolgálás.

Kolozsvárt nagy raktár.

Mérnök látogatás
díjtalan!

Clayton & Shuttleworth Ltd.

mezőgazdasági gépgyár képviselete.

Nyersolajmotorok,

Szivógázmotorok,

Benzinmotorok

és

Kenő olajok.

Erdélyi Gazdasági és Kereskedelmi Vállalat
Ferenc József-ut 31 Szám
 Dr. Osztián Olivér és Társai
 Szigonycim: Coloniata Kolozsvár.

Telefon interurban: 934. sz.

**Műszaki
cikkek.**

2485

Kérjen ajánlatot!

Magyar szabad. 41461 sz. Orosz szabad. 13184 sz. Német szabad. 171497 és 197235 sz. Osztrák szabad. 24190 és 36532 sz.

„REKORD II.” szab. sorvetőgép

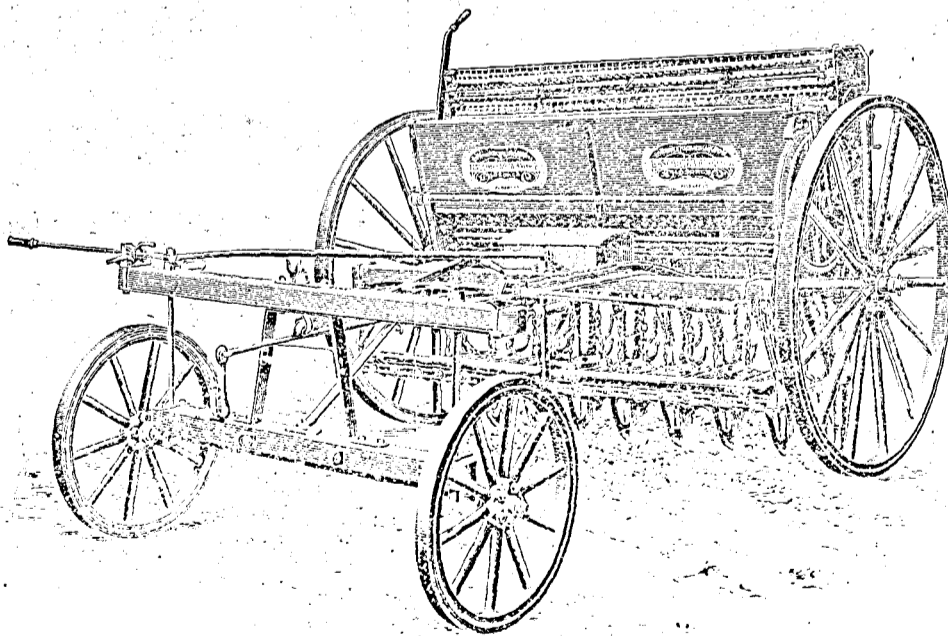
a losonci gazdasági gépgyár gyártmánya
sorba vet — sorba trágyáz.

A sorbatrágyázás

bámulatos termés-

többletet

eredményez.

A sorbatrágyázás

által kb. 50% mű-

trágya megtakarí-

tás érhető el.

Államgépgyári legújabb szerkezetű gőzoséplőkészletek, benzinmotorok, resicai acétekék, Kalmár-féle rosták és egyéb talajművelő eszközök.
Bővebb felvilágosítással és árjegyzékkel szívesen szolgál:

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérigazgatója,

BUDAPEST, V.,
Váci-körút 32.

2021

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELOFIZETÉSI ÁR: 1 ÉVRE 12 KORONA,
1/4 ÉVRE 6 KOR., EGY SZÁM 24 FILLER.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASZTI EGYESÜLET
ÉS AZ ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ES KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCA 10. SZÁM.
A LAP TELEFON SZÁMA: 158.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Erdélyrészi falusi tejszövetkezetek szociológiája. <i>Dr. Cséser Lajos.</i>	117
„A husdrágaság és a magyar marha”. <i>Vásárhelyi Géza.</i>	118
A székelykereszturi országos jellegű magyar erdélyi fajta bikavásár előtt. <i>Ugron Zoltán.</i>	120
A kecsketartásnak közgazdasági hasznai. <i>Dr. Rodiczky Jenő.</i>	120
Tárca:	
Az Erdélyi Gazdasági Egylet története 1814—48-ig. <i>Lécfalvi Sipos Kamilló.</i> XVIII.	118
Irodalmi szemle.	
Kisebb szakközlemények.	121
Kormányintézkedések.	122
Vegyes közlemények.	123
Hirdetések.	

A gazda tavaszi szükségletei:

Talajmivelő eszközök: Ekék, boronák, hengerek, tárcsás-boronák, talajporhanyítók, grubberek, lókapák, vetőgépek és egyéb talajelőkészítők.
Vetőmagvak: Buza, rozs, árpa, zab, tengeri, lóhere, lucerna, búkköny, baltacim, takarmány és cukorrépagam, burgonya, repce és egyéb gabona és takarmány magvak, ipari és gyári növény-vetőmagvak. Fűmagkeverékek, konyhakerti vetőmagvak stb.
Szőlőültetvények, nemesített gyümölcsfa csoportok. Disznóvénnyek. Szőlőkarók, fűzdugványok stb.
Vetőmag előkészítő gépek: Rosták, trieurók, osztályozók, mag-csávázók, csirázató-készülékek, stb.
Egyéb gépek és anyagok: Alagsővek, állatgyógyászati, állatnyírógépek, aszfalt és kátrányfedő-papírok, baromfitenyésztési requisitumok, építési anyagok, fedőcserép és faszindelyek, földmérő-eszközök, festékek, fűkaszálók, halászati eszközök, kertészeti eszközök, keltezőgépek, malomberendezések, méhészeti eszközök, kaptárak, meszelőgépek, műtrágyák, olajok, zsírok, peronospora permetezők, rétyalu, széna forgatók és gyűjtők, szénkénegecskendők, permetezőanyagok és szénkénege, szivattyúk, szőlőtrágyák, szőlőmivelési eszközök, tejgazdasági és tejfeldolgozógépek, tengeri morzsolók, tűzoltó felszerelések stb.
Tenyész és ígás állatok.
Az Agrárbank és Takarékpénztár R. T. Mezőgazdasági Közvetítő Osztályánál, Kolozsvári, Mátyás király-tér: 26. sz. alatt, személyesen, vagy levélileg, garantált minőségben, kedvező feltételekkel,

leggyorsabban és legolcsóbban szerezhetők be.

2535 III

Erdélyrészi falusi szövetkezetek szociológiája.

Irta: *Dr. Cséser Lajos.*

III.

Ezen Kolozsvár vidékéről hozott adatok máshol is lehetnek iránytadók — de más feltételei is vannak a falusi tejszövetkezet prosperitásának. Annyi tej gyűlön naponként, hogy az üzleti költség fejében legfeljebb egy fél fillér terheljen egy-egy liter tejet. Nagyon is ügyesnek kell lennie a tejkezelőnek a tejszállítónak, alkalmas legyen a tejház, hogy állandóan tisztán lehessen tartani, ezért külön bővizű kutja legyen, a szövetkezeti helyiség központi fekvéssel kell hogy bírjon, de legfőbb kívánalom az, hogy a szövetkezeti tagok közös érdekszervezetnek tekintsék a tejszövetkezetet — s tiszta, az napi, jól kezelt tejet hordjanak a tejházba — ezért kell, hogy a szövetkezet embere »egész ember«-legyen, aki nemcsak a tejkezelést, a tejszövetkezet könyvelését értse, de legyen Krisztusi türelme a furfangos apró tejhamisítókkal megküzdni.

Állattenyésztési szövetkezet célja, hogy jobb tenyészállatok tartása, nevelése, s terjesztése sikerüljön a falukon vagy nagyobb környéken.

Még bikatartásra is alakulhat, pl. egy tejtermelő faluban rövidesen elterjedt a több tejet adó tarka (nyugati) marha, igen de a megyei szabályrendelet szerint a vidéken csak erdélyi magyar fehér marhát, illetve bikát tartanak: össze állanak egy-egy falu tarka marha tenyésztői szövetkezetté s ezen alapon tisztavérű nyugati bikákat állítanak be. Pl. a Kolozsvár környéki falvakban is nem érdekelt már a fehér tehén erőszakolása, a bivalytej pedig mintha kimenne a divatból — ilyen tenyésztési szövetkezet után rohamosan terjedne el a mindinkább tiszta jellegű tarka marha — s ha ezzel összefüggésbe hozzák a mesterséges takarmány termelés fejlesztését, póttakarmányok bővebb etetését, több trágya termelődén a talajművelés is okszerűbbé válna, nagy városok szomszéd községeiben hamar bekövetkeznék az a fejlettebb kultúra amely a városok élelem termelő vidékétől elvárható!

Ujabb állattenyésztési szövetkezetek cége alatt *falusi állatbiztosító szövetkezetek* is alakulnak a Budapesti orsz. állatbiztosító szö-

vetkezet kötelékében — mint viszont biztosítottak. Olyan községben ahol gyakori a szarvasmarha elhullás (circa 8—10 drb.) már érdemes megalakítani, ha legalább 20 gazda jelentkezik 200—300 számos állattal. Mert itt is áll, hogy mennél nagyobb az érdekelttség, fizetség esetén annál kevesebb jut egy-egyre. Már megállapodásuk szerint minden 100 korona becsérték után 3.5% a kártérítési kötelezettség egy évben azon felül már a központ fizeti a kártérítést ad infinitum, ha a falusi szövetkezet a 1/2% viszontbiztosítási részletet befizette a központ pénztárába. Nagyon egyszerű ilyen szövetkezet kezelése, ha az igazgatóság lelkiismeretes a becslésnél, kármegállapításnál, állatorvosi gyógykezelésnél — de ezzel szemben a tagok is respektálják a közös érdeket: mert az ilyen szövetkezet leginkább a tenyész marha megvédésére, kártérítésére szolgál — s nem alkalmas kupec marha, hibás, beteg, állatok biztosítására, — továbbá »megszakasztott«, erőszakkal tönkretett kicserélt stb. állatok pótlására.

Ezért a helyi viszonyoktól függ: milyen fajú nemű és minőségű állatok vétessenek fel a biztosításba.

A jól működő és megerősödött tejszövetkezeteknek mellékfoglalkozása lehet *baromfi tenyésztő, tojás értékesítő szövetkezeti alosztály* szervezése is — mert e téren is a szedő kofák érdemtelen jövedelmeket szednek a kisgazda rovására.

A gazdakör kötelékében alakulhatnak *cséplőgépvásárló* társaságok falusi *malom szövetkezetek*, gyümölcs termelő, értékesítő szövetkezetek. A hitelszövetkezet mellék működése lehet *pince szövetkezet* — borértékesítő társaság alakítása, legelő vásárló vagy birtok parcellázó vagy *föld bérlő* társaság szervezése — ez utóbbihoz azonban az kell, hogy a nagybirtokos vagy a *holtkezi birtok* némileg engedjen kényelméből — mert eddig szivesebben adták bérbirtokukat egy bérlőnek — aki aztán szemök láttára csinál földuzsorát, a munkás a törekvő s szorgalmas falusiaknak albérletbe parcellázza a birtokot.

Még hasznos intézménye lehet a falunak a *háziipari szövetkezet*, a midőn olyan helyeken ahol valamely elengedő nyers anyag ál-

Magyar

Gazdasági és kert

Mezőgazdák

Magvak

szövetkezete

legjobb beszerzési forrása

Budapest, V., Alkotmány-utca 31.

landóan termeltetvén vagy könnyen kapható s azt nagyobb számu falusi emberek a tél folyamán piac képes formában feldolgozzák — a jövőben a hálalás utján való értékesítés helyett a kész árukat szövetkezet utján termelik és értékesítik. Így alakult *Választon* pár éve a kosárfonó szövetkezet, melynek révén 20—22 tag egy-egy télen 800—1200 koronát is keres, a Borsa patak és Szamosmentén bőven terem füzvessző feldolgozásra — de egy nemes füztelep létesítése még sikeresebbé tenné ezen szövetkezetet.

Körösfőn a kalotaszegi faragászat lendített fel pár éve a szövetkezeti működés, által az ugyancsak kalotaszegi *Magyarbikalon* a fogyasztási szövetkezet karolta fel a faragászatot, s ma 20 egyénnek már nyáron is van elegendő munkája annyi a megrendelés. Valahol egy beszerce-naszódmegyei községben a gyékény fonás és értékesítés sikertől szövetkezeti uton — de a Tisza és Duna mentén levő kosárfonó szövetkezetek mindjobban fejlődnek.

De a szorgalmas falusi asszonyok háziipari munkáját is fel lehet karolni szövetkezeti uton. Az erdélyi részek sok vidékén még szorgalmasan szőnek és fonnak az asszony népek — de a kész s különlegességénél fogva kedvelt portéka értékesítése, vagy egy-egy fellobbanó »tulipán mozgalom«-tól függ, vagy a szedő-házaló jóakaratótól. A *nagypetrii* hitelszövetkezet vállalkozott egy időben a vidéki varottások és szöttek szövetkezeti irányítására értékesítésére — mert addig a »boltos« adta a parasztasszonyoknak a fonalat, pamutot vagy a vásznat vagy kamat hitelbe s levonta az árát a behozott kész portéka árából — az értékesítés utján elért jövedelemből már nem részesítette a termelőt. Így van ez a Kalotaszeg más községében s egyéb erdélyi vidékeken is — és azon kívül nincs már »*Gyarmathy Zsigáné*« — de lehetne minden háziiparos vidéken, aki tanít, buzdít, új irányokat teremt, értékesít s

fizet — nagyon fontos, hogy faluinkon téli időben is foglalkoznak a munkás kezek, mert télen sem szünetel a gyomor és »rovátal«.

Alkalmos, értelmes és önzetlen vezető jelenlétében akár milyen szövetkezet is létesíthető az erdélyrészi falvakban és ha a célt szolgáló anyag vagy alkalom megvan — s a nép hajlandóságát megtudjuk nyerni — viszont nem szabad erőltetni semmiféle srövetkezést. Egy falusi gazdasági akció megindulásával sok mindent kell figyelembe venni — s jól megjegyzendő, hogy »aki a kolompot felkötö, az becsüllettel rázza is«. Az elmúlt években sok községben hirtelen alakult mindenféle szövetkezet: pedig évekig tart míg a tömeg megszokik s bele tanul egy-egy társas intézménybe — hiszen autonómiai érzelme sincs még kifejlődve, akkor mikor a községi képviselőtestületbe is kommandóra szavaz! — de sok helyen az értelmiség csekélyke hiúsága is volt szülőanyja a szövetkezeteknek — nem baj ha a nép már értelmesebb s maga is kitart intézménye mellett, de több szövetkezet vezetését ritka falusi apostól bir meg: éppen azért kívánatos, hogy ott a hol a falusi lakosságnak értelmessége és ügyszeretete fejlődésben van s állandó minden falusi értelmes(intelligens) vállalkozó népe érdekében önzetlen közszerepet, de legyen kitartása, türese, állandó munkaszeretete, mert a »szalmaláng« nem csak neki árt meg, de hosszú időre bizmatlanná lezs a nép minden újabb társadalmi intézmény iránt. Érintetlen falvakban legelőbb a gazdakört (olvasó egyleteket) kell megalakítani mert ennek szervezete a legkényelmesebb, a csekély taglileték nem terheli túlságosan a tagokat közös felelősség nincs s alkalmas helyiség beállításával barátságos miliőben összeszoktatja a falusi embereket; ha ez meg erősödött jöhetne a hitelszövetkezet, ebben már a felelősség kapcsait kell, hogy megszokja a nép, tehát az egyesült erők hatását is éreznie kell,

— s ha ebbe is bele tanul úgy a vezetőség valamint a tag: akkor a felmerülő szükséghez képest fel lehet állítani újabb termelő vagy értékesítő, fogyasztó szövetkezetet — mindig azon föelvel, hogy a kisgazdatársadalom megvédésére s támogatására alakul.

(Vége.)

„A husdrágaság és a magyar marha“

II.

Nem osztom Jászberényi felfogását abban sem, hogy a magyar marha számarányához képest, csekély súlyt képvisel a tarkáéval szemben. Bárán merem állítani, hogy etekintben sem áll nagyon messze a tarkától. A nagytenyésztők kezén átlagban a tarka tehén circa 5—6 mázsás egyedekkel van képviselve, a magyar $4\frac{3}{4}$ — $5\frac{3}{4}$ -ig. Igaz, hogy a magyar e súlyt egy évvel később éri el, de viszont a hosszabb fejlődési idő dacára is kevesebbe kerül fölnevelése, mint a tarkáé, igénytelensége folytán. Ha pedig ügyes szakavatott tenyésztő kezére kerülnek, a tarkához csak hasonló táplálkozás mellett is, elérik annak súlyát s már a fejlődésben is $\frac{1}{2}$ évet behoznak. Itt a konkrét példa, Sperker Ferenc tenyésztete. Állatai súlyban vetekednek a legjobb tarka tenyésztetekkel, bikái $1\frac{1}{2}$, üszői $2\frac{1}{2}$ éves korban lesznek tenyésztésre besorolva, mint erre teljesen érettek.

A magyar erdélyi marha takarmányértékesítő képessége javításának, fejlődése gyorsításának és hizékonyabbá tételének e nagy mestere, valóban kötelezve lenne már, — ha tinót nem is nevel — legalább egy korosabb bikáját — illetve most már csak a kezelése alattit — teljesen indifferens kézre bízni, egy ennél mondjuk egy évvel fiatalabb tarka bikával szemben, összehasonlító kísérletezésre. Szerintem ennek keresztülvételére egy hazai gazdasági akadémia, vagy földmives iskola lenne legkompetensebb. Hadd lássák a skeptikusok és a magyar marha ellenségei, hogy mit lehet ebből aránylag rövid időn belül kitenyészteni *hus irányban is*. Azt hiszem ez fényes bizonyítékát szolgáltatná annak, hogy mily hálás objektum az ily irányu kitenyésztesre is, nemhogy arra »*teljesen alkalmatlan*« lenne,

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ TÁRCÁJA.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet története 1844—48-ig.

Irta: *Lécfalvi Sipos Kálmilló.*

Minden jog fenntartásával.

XIX.

A közgyűlés az első kérdést változtatlanul kitűzi, a másodikat azon hozzáadással: „általánosan és a vidéki körülmények tekintetbe vételével“ szintén kitűzi. Együttal megbizsa a választmányt, hogy tüzzön ki napot, helyet és időt midőn e vita megtartandó lesz és ezt hirtapilag is hirdesse.²²² Az 1847. évi február 21-ikén tartott választmányi ülés e kérdések feletti vitát 1847. évi március 14-ének délután 4 órájára tűzi ki ifj. Bethlen Pál gróf házában.^{223—224}

Anwender Antal 1845 ben indítványt nyújtott az egyletnek, mely az egyesület fennmaradását volt biztosítandó. A javaslat négy pontból állott. 1. Hogy minden részvényes a jelen aláírási egész időszakra kötelezett részvény értékét egyszerre fizesse le; 2. hogy aláírásokat nyissan az egyesület oly alapítványok létesítésére, melyek az egyesület felbomlása esetén az alapítókra visszazálljanak; 3. hogy a tagok között legyenek alapító és egyszerű

részvényesek; hogy minden tag illetőleg részvényes (akár alapító, akár egyszerű) tartozik legalább egy tagot szerezni az egyesületnek.²²⁵ E javaslat megvizsgálására az 1845. évi július 31-én tartott választmányi ülés *Horváth Mihályt* és *Pataki Józsefet* kérte fel.²²⁶ E bizottság tárgyalás alá vette az indítványt és az egyesülethez intézett javaslatában az első pontot azért tarthatja kivihetetlennek, mert az aláírások oly feltétel mellett történtek, hogy az illető aláíró, a fizetést évenként tartozik teljesíteni. A második pont elfogadását sem javasolhatja azért, mert arra nézve semmi biztosíték sincs. A harmadik pontot az egyesület figyelmébe ajánlja a bizottság. A negyedik pontot sem tartja kivihetőnek a jelentés, mert hiszen úgy is feltételezhető minden tagról, hogy igyekszik annak az egyesületnek tagot szerezni, amely egyletnek részvényese.²²⁷ A javaslatot a jelentéssel együtt az 1846. évi jan. 26-án tartott közgyűlés vette tárgyalás alá és az 1., 2. és 4-ik pontra vonatkozó véleményt elfogadja a közgyűlés, a 3-ikra nézve pedig kimondja, hogy aláírási ívet nyit alapító részvényesek szerzése végett 200 pfrttal oly módon, hogy akinek tetszeni fog, azt akár egyszerre fizethesse, akár pedig arról kötelezvényt adjon s az abban foglalt 200 pfrtnak évenként 5%-át fizesse. Az ilyen tagot örökös részvényes tagnak tekinti az egyesület.²²⁸

A részvényesek száma volt az 1846-ik

év végén 211. Ezek közül 19-en kötelezvényt nem adtak ugyan, de pontosan fizetnek. 1844-ből részvényeik árában tartoznak 8-an és 1845-re 86-on. Az 1845-ik év végén a részvényesek száma volt 210, ezek között kötelezvényt adtak 191-en, nem adtak 19-en, de ezek pontosan fizetnek. A részvények árának befizetésével hátrálékban maradtak 1844-re 2-en, 1845-re 47-en és 1846-ra 115-ön. Az 1847-ik év végén a részvényesek száma volt 208. Ezek közül kötelezvényt adtak 189-en, nem adtak 19-en. A részvények fejében adósok maradtak 1844-re 3-an, 1845-re 41-en, 1846-ra 85-ön és 1847-re 139-en.

A pénztár 1844-ben bevett összesen 1203 frtot és kiadott 270 frt. 27 krt. ezüstben. Az 1846-ik év második felében a pénztári bevétel 1325 frt. 18 krt., kiadás pedig 1,301 frt. 06 krt. tett, s így a maradvány 294 frt. 12 kr. amely maradványhoz jön még a hátrálékos részvények értéke 940 pfrt.²²⁹ 1846-ik év első felében a pénztár összes bevétele volt 1,612 frt. 33 kr., a kiadás 1,085 frt. 30 kr. A maradék tehát 527 frt. 03 kr. + a tőkésített 2000 frt. + a hátrálékos 58 részvény 580 frt. = 3,107 frt. 03 kr.²³⁰ A 1846-ik év második felében az összes bevétel 1,135 frt. 03 krt., a kiadás pedig 508 frt. 34 krt. tett s így a maradék 626 frt. 29 kr. volt amelyhez jön még a tőkésített 2000 frt. és a hátrálékos 164 részvény után járó 1,640 frt. összesen tehát 4,266 frt. 29 kr.²³¹ Az 1847-ik év első felében volt a bevétel

²²² Eredetije u. ott.

²²³ Eredetije u. ott.

²²⁴ Bővebb adatokat az iratok között nem találók.

²²⁵ Eredetije az E. G. E. irattárában.

²²⁶ Eredetije u. ott.

²²⁷ Eredetije u. ott.

²²⁸ Eredetije u. ott.

²²⁹ Eredetije u. ott.

²³⁰ Eredetije u. ott.

²³¹ Eredetije u. ott.

őszi, kolozsvári kiállítás igazolja, hogy a magyar marha kissé okszerűbb tenyésztése, már az első lépésnél mily kiváló eredményekre vezetett. Ha pedig tenyésztőink nem lesznek kizárólagos rabjai a formáknak s a már elért jó küllem birtokában, alaposan neki fekszenek a *hasznosításra tenyésztésnek* — ki ki a maga kitűzött irányában, úgy itt is a legszebb eredményeket érhetjük el. Egyik hasznosítási irányban már ma, amely vele született s melyet így csak meg kell őriznünk, t. i. erő termelésben oly kiváló, hogy *világ hirre* tett szert, s ökrein a nyugati kultur államok gazdái is kapva-kapnak, nagy pénzüket hagyva itt érettek. Már csupán ezért is kiterjesztendő, nem pedig redukálendő tenyésztése.

Sőt, miután a tapasztalat azt bizonyítja, hogy a tarka képességei, mint fentebb említettem nálunk dekadenciában vannak, a leggondosabb tenyésztés mellett is, s miután ennek nagyrészt *természeti*, tehát emberi hatalom által nehezen befolyásolható okai vannak, s ugyanakkor a magyar, csak egy kissé helyesebb tenyésztés mellett, erős emelkedésben van, a *természet ez újmutatását követni kell*, s kitegyesíteni a magyarból a tej- és hustermelő marhát is.

Már a kiindulási pontnál is, valamit javára írhatunk a magyar marhának, — illetve terhére a tarkának. Ugyanis a tarka mai fölényét e két irányban, némileg illuzóriussá teszi gyengébb szaporasága, sokkal magasabb elhullási százaléka, a sok állatorvosi díj és patika kontó, a változó szerencsével folyó, költséges, gümőkör elleni hadjárat, az elhelyezés, takarmányozás, gondozás iránti igen magas igényei, stb. Ezek bizony együttvéve igen lényegesen, illetve hátrányosan befolyásolják jövedelmi mérlegét.

Tudom, hogy igen sokan nagyon elfogultnak, sőt naivnak fognak bélyegezni, amikor ezek alapján, azon reményemnek merészkedem kifejezést adni, hogy a távol jövőben Magyarország, nemcsak izomerő, hanem hus- és tej-szükségletét is, a magyar marha lesz hivatva fedezni.

Ma még természetesen nem e két irányban látom én a magyar marha fő erősségét. Hogy miben, azt legnyomatékosabban cikkirő ur fejezi ki:

„Tudomásom van róla, hogy a múltban külföldre nagyobb számú magyar ökröt szállítottak, azonban ma már magyarországi vevők is nehezen jutnak hozzá és így a külföldi export is megcsappant.”

Nos hát, ha valamely áru iránt olyan nagy a kereslet, hogy azt a termelők nem képesek kielégíteni, úgy ebből nem az következik, hogy termelését korlátozzuk, hanem azt legalább a kereslet arányáig fokozzuk, különösen ha azt oly magas áron fizetik, mint a magyar ökröt.

Én tehát a cikkirő ur ama nézetével szemben, hogy a magyar erdélyi szarvasmarha tenyésztése a *minimumra leszorítandó*, felhívom különösen Erdély gazdaközönségét, hogy tenyészük minél nagyobb számban a *világ legelső erőtermelő szarvasmarháját!*

Magyar-Köblös, 1911. január 20.

Vásárhelyi Géza.

A székelykereszturi országos jellegű magyar erdélyi fajta bikavásár előtt.

Irta: Ugron Zoltán.

Husz esztendőnél több, hogy február utolsó és március első napja az erdélyi magyarfajta szarvasmarha tenyésztőinek találkozója. Ez annyira vérvé vált a már részben meg is ujult gazda generációnak, hogy azok a tenyésztők kik másfelé grávitálnak állatjikkal, vagy abban az évben nem is szereznek be tenyészanyagot, ellátogatnak oda a gazda összejövetel kedvéért. Száznolcvan—kétszáz-harminc állatról nyer itt tájékozódást az a családdá egyesült gazdatársadalom, amely a magyar marhának a korhoz mért átalakítását tüzte ki célul.

Kétségtelen, hogy a legutóbbi évek nagy haladást engednek konstatálni, mert hisz a kezdettől távolodunk és ma már nem tapogatózunk, hanem egyes tapasztalataink tenyésztési sarkigazságokká szűrődtek le. Azonban nem mernők állítani, hogy a haladással hasonló arányban növekednek a bizalom és önérték a tenyésztőkben, sőt némi reménytelenség és keserűség vegyült az utóbbi évek hangulatába.

Husz év előtt egy tisztán társadalmi alkotás ünnepe volt a székelykereszturi bikavásár a maga modern irányával. Patriárchális bázisával a tenyésztőket duzzasztotta a remény, hogy önalkotása hova fog fejlődni ha az állami beavatkozásnak fénye fogja fejleszteni, mely remény már jogalapot nyert az emelkedő dotációjába a földmívelési tárcának s annak a mozgalomnak, hogy Magyarország, mint agrár államnak sorsa attól függ hogy kitudja-e szerencsésen állani az átmenetet, a bő legelőről való áttérést az istállón való takarmányozásra s a dus szántónak átalakítható legelők elvesztését mennyire bírja pótolni értéktelenebb legelők feljavításával és a kor követelményeinek megfelelő kihasználásával. Természetesen ezen értelmes és nagy-praxsu, tudományosan is képzett gazda közönség tisztában volt azzal, hogy a legelő gazdaságról átmenni az istálló gazdálkodásra, különösen az ország keleti részében fennálló értékesítési viszonyok közt nem megy máról holnapra. A havasi és más legelők javulásának idő kell és egy generáció szükséges ahoz, hogy e legelők modern alapokon kihasznál-tassanak.

Sajnos a duzzadó földmívelési tárca nem társadalmi mozgalmunk segítségére sietett, hanem a bürokrácia és rendszer nélküli kapcsolás különös vegyülékét hozta reánk, melyből hiányzott a viszonyok ismerete de duzzasztotta a féktelen alkotási vágy, mely a statisztikában és jelentésekben akart tündökölni és babérait velünk való harcban kereste nem a velünk való munka megosztásban.

Az állami zabos zsákot felhasználni hálásabb módnak mutatkozott és külföld példáit könyv nélkül recitálni, mint belenézni az életbe és kéz a kézben, lépést tartva haladni.

Sajnos ez év február 28. és március 1. sem jelenti győzelmünket csak azt, hogy megint bemutathatjuk szolid alapon történt becsületes haladásunkat, de hivatalosan még nem értünk oda, hogy az elismertessék, mert

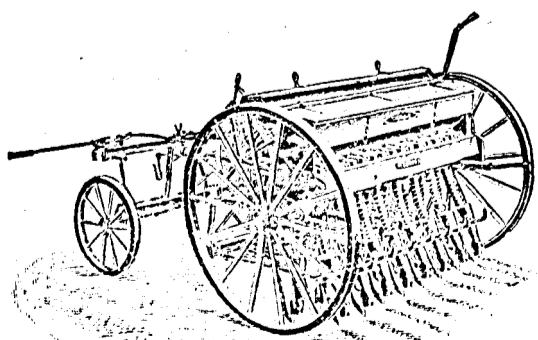
úgy látszik erre az országra reá van mérve, hogy ne a jobb belátásán épüljenek fel az új alapok, hanem csak akkor mikor a sikertelenség, a hibák sorozata teljesen összedönti az akadályokat, melyek köztünk és a magyar fajta szarvasmarha elvi ellenségei közt fennállanak.

Persze most már velünk kik a magyar fajta szarvasmarha javítását tüztük ki célul, mind kevesebb idő marad verekedni, mert hiába az ökörhiány hullámai a lótenyésztés felé irányítják a figyelmet, míg azt érdemek kiszérésére lehet használni és „Dorner lapja“ már is döngeti őket, mert Steinhaus Frigyes bejelenti az Alföldről a simmentáli marha csődjét persze keletfrizet kér helyette, Schreiner Jenő alsó-rajnainak csinál propagandát, de e zavaros hangokból tisztán szól ki Cson-tos Miklós őszinte, becsületes, saját kontóján szerzett praxisa a Mezősegről, Szentkirályi Ákos több mint félszázados tapasztalata, Sperker korszakalkotó vádlevelé.

Minden gazda, aki a gazdatársadalmi alkotás igaz hiveés a hazaföldből kinőtt magyar marha modernizálásában hisz, találkozzék február hó 28.-án Székelykereszturon.

A kecsketartásnak közgazdasági hasznai.

A kecskéről nem hiába mondják, hogy a szegény ember tehene, mert még az olyan szegény háztartásban is egészséges tejet szolgáltat, melynek gazdája tehéntejhez nem juthat. Legyen az, hogy arra sincsen módja akár csak egy apró riska tehenet tartani, vagy tehéntejet vásárolni. Volt idő, mikor a kecske tulajdonosát mint legszegényebb sor-sut lenézték a szomszédok. Ma már kissé megokosodtak az emberek. Kezdi belátni, hogy a kecsketartást nem éppenséggel az el-szegényedés jelének kell venni, hanem inkább a vagyonosodás kezdetének, mert hát az az ember, aki magának kecskét tud vásárolni, akinek háza környékén akad annyi házi és kerti hulladék, hogy abból egy-két kecskét eltartat, bizonyára vagyonosabb, mint az, ki-nek egy kecske beszerzésére sincsen meg a kívánt néhány koronája s így nem képes különben veszendőbe menő hulladékfeléket tejjé, vagy hussá, átalakíttatni. Hegyi vidékeken a kecsketartás sok esetben oly szükségét elégit ki, mint nagy városok közelében, vagy a gyári munkásságánál. Vannak hegyvidékek, ahol a népességnek a kecskehuson kívül alig jut egyéb húsféle osztályrészül. De vannak vagyonosabb hegyes országok is, mint pl. Svájc, ahol a virágzó szarvasmarhatartásnak, illetve a havasi gazdálkodásnak a kecsketartás éppenséggel kiegészítője. Ott aztán nincs is meg az a nagy háborúság kecsketartók és erdészek közt, mint nálunk, amely káros huzavonában, mondhatjuk hibásak úgy a kecsketartók gondatlanságukból kifolyólag, mint az erdészei

Szab., „Rekord II.” sorvetőgép

A losonci gazdasági gépgyár gyártmánya.

2024

Sorba vet — sorba trágyáz!

Allamgépgyári legújabb szerkezetű gözcseplőkészletek, benzínmotorok, resicai acélcékek, Kalmár-féle rosták és egyéb talajmívelő eszközök.

Kivánatra szívesen küldünk árjegyzéket.

A Magy-Kir. Államvasutak Gépgyárának Vezérigényőksége
V., Budapest, Váci-körút 32. szám.

személyzet könyörtelen tulhajtásaiban. Meg kellene ezekkel értetni, hogy olyan meredek és kopár területek, amelyek sem tehénnek, sem juhval ki nem használhatók, az igénytelen és edzett természetű kecskének tartásával még némi hasznót hajtának és nem volna szabad arról megfeledkezni, hogy még a tehéntartó havasi gazdának is néhanapján felkopnák az álla, ha nem akadna közelében néhány kecske, amely tejjel ellátná őket. Pl. a havasi legeltetés végső szakában, mikor már a tehenek mind elzüllöttek. A kecske tejével táplálkoznak azok a bátor kaszás emberek is, akik havasi kaszálókon a szénacsinalással foglalkoznak, hogy legyen lent a völgyben marháinknak téli szálás takarmányuk. De milyen más a gyári munkás vagy a vasuti örök gyermekeinek a sorsuk, ha kecsketejjével táplálkoznak azokkal szemben, akiknek az éhség csilapítására butító pálinkát adnak. Jóformán a svájciak voltak az elsők, akik be kezdték látni, hogy hasznos dolog a kecskével oly módon foglalkozni, mint egyéb háziállatainkkal. Gondoskodtak jobbféle bakkokról és az anyakecskéik tejelőképességének javításáról s idővel nemcsak kecskeállományuk javult, hanem ez a javítás felköltötte a német és francia kecsketartók figyelmét is, akik a múlt század két utolsó évtizedében ugyancsak sok pénzt vittek Svájcba, hogy cserébe jobb tenyészanyaghoz jussanak (1889 óta) a Saanenvölgyi fehérszörű suta kecskéhez. Mai napság már több német államban törvényileg szabályozva van a bakktartás is, nevezetesen Poroszországban, a hesszini és a badeni nagyhercegségben.

Nem hiába mondja a példabeszéd, hogy sok ut vezet Rómába, mert bár tetszetős a kecskék fehér színe (különösen akkor, ha ezek gondosan, tisztán tartatnak,) a színes: már úgy mint őzbarna, vagy zergeszínű kecskék közt is akadnak jófélék amelyekkel a németek újabban nagy fejési eredményeket mutattak ki, mint az érchegegyeségi, harci és gugisbergi kecskéekkel.

Hazánkban a kecsketartás sokkal kisebb arányu ugyan, mint más országokban, mert az állomány csak kevéssel haladja meg a 200,000 darabot, de tévednek azok, akik ez okból kicsinylik, mert fontossága a kecskének tulajdonképen abban áll, hogy a tartása a legkisebb emberek széles körében van elterjedve, úgy, hogy egy-egy háztartásra nagyobbára csak egy-két darab kecske esik, ritkábban 3—4 darab; egészen kivételes eset, hogy nálunk valaki falkaszámra tartana kecskét. A kecske termékei, különösen a tej és hus csak kivételesen kerül kereskedő kezére, legtöbbször a kis háztartás maga fogyasztja el.

Ez a lenézett állat tehát a köznépek egészségére és jobblétének fokozásához nagyobb mértékben járul hozzá, mint azt számi-

tásba venni szokásos. Szóval a kecske nemcsak tehene a szegény embernek, hanem oly háziállatja, mely sorsának javításához jelentékeny módon hozzájárul.

Dr. Rodiczky Jenő.

IRODALMI SZEMLE.

Az új föld tehermentesítés. Bernát Istvánnak a Magyar Társadalom tudományi Társaságban az új földtehermentesítésről tartott előadása nyomtatásban is megjelent. A rövid füzet utal arra, hogy a haladó év fejleményei, az évről-évre fokozódó eladóság veszélyével tenyegeti a 48-as idők legféjtetebb vívmányát, a földbirtok szabadságát. A régi feudális helyett a földbirtok oly terheket kénytelen viselni, amelyeket már-már alig bír meg. A pénznek hatalma a földbirtokkal szemben nem új keletű, nyomait megtaláljuk a helléneknél, s ellene már illózes is kénytelen volt valóságos agrárpolitikát követni. Róma bukásának egyik főoka a plutokrácia megerősödése, szivtelen önzése volt. Vázolja az eladósulást az egyes európai államokban, az ellene tett intézkedéseket. A politika legsürgősebb feladata a nagy lelkesedéssel kivívott szabadságnak biztosítása. A magyar földet évi 30—40 millió oly kamattelher nyomja, melyet meglehetne szüntetni, ha a terhes függő adósságokat fel nem mondható törlesztéses kölcsönökké változtatnák át. Ez egyetlen tény mutatja, mily nagy érdekek forognak itt szóban s mily nagy követelmények egészséges közgazdasági fejlődésünkre az új földtehermentesítés. A fölébredt és folyton erősülő agrár irányzat fejzi be előadását egészséges akció a pénz uralma ellen, harc az emberiség legnépesebb érdekeiért. Ebben a harcban résztvennt még akkor is dicsőség, ha a győzelem hírei csak a következő nemzedékek fogják élvezni.

A római nemzetközi mezőgazdasági intézet gazdasági és szociális bizottsága most teszs közzé harmadik jelentését. A jelentés folytatja az egyes államok gazdasági helyzetének ismertetését. Nagy tanulmányt közöl Ausztria földmivelésügyi szervezetről Megigéri a jelentés, hogy a janzári kiegészítő füzetben folytatni fogja Spanyolország, Magyarország és Oroszország gazdasági helyzetének monografikus leírását, Ugyanezzel a kiadással jelent meg a mezőgazdasági intézet jelentése, a növénybetegségi és gazdasági utasítások osztályának tudósítása, az egyes államokból beérkezett jelentések alapján.

KISEBB SZAKKÖZLEMÉNYEK.

+ Emlékeztető a gyümölcsfák kárttevő rovarai ellen való védekezésre. Most amikor minden fa még nyugalomban van, védekezhetünk egyes rovarok ellen a légkönyyben. Március 31 ig, mely időre a törvény a védekezés befejezését előírja, több mint egy hónap áll rendelkezésünkre, hogy gyümölcsfáinkat rendbe hozzassuk. Vegyük sorra az egyes fákat és azok kárttevőit, nézzük meg, hogy melyiket mi bántja, hogyan orvosolhatjuk baját. Ha belépünk most februárban a gyümölcsösbe, zizegést hallunk, minek ha utána nézünk, azt látjuk, hogy egy két ott maradt falevél az előidézője, mely össze van göngyölve. Ha levesszük s kibontjuk a leveleket, 6—12 kis hernyót fogunk találni bennök, mely hernyók maguknak téli szállásul göngyülték össze azt.

Ez az u. n. *kis hernyófészkek*, a *galagonya pillangó* hernyóinak (*Aporia crataegi*) a téli fészke. Jobban szemügyre véve a fát, látni fogunk rajta rendszerint *nagyhernyófészket* is, mely csak abban különbözik az előbbtől, hogy több levélből van készítve és nagyobb, hosszabb annál; ez a *sárgafaru pille* (*Porthesia chrysothoea*) téli fészke. Mindkét hernyó tavasszal a kibontakozó fiatal rügyeket, majd a lombozatot és virágot rágják. E két ellenség ellen egyszerre védekezhetünk aként, hogy most amikor még nem takarja el a lombozat s együtt vannak mind a hernyócskák, levágjuk a fészkeket.

Takarítsuk meg fáinkat a száraz ágaktól, lehámló kéreg részekétől mohától, zuzmótól stb. melyek mind kitűnő buvó helyül szolgálnak a fa legkülönbözőbb ellenségeinek s a levágott ágakat, levált kéregrészeket égessük el. Az igen megszuvasodott fákat vágjuk ki, égessük el a még benne levő szuval együtt. Szedessük le a gyümölcsös környékén levő összes darázs-fészkeket, égessük meg azokat is.

Ugyancsak mostan van ideje a vértetű (*Schysoneura Lanigera*) ellen való védekezésnek is, mely Erdély egyes vidékein, így Kolozsvár vidékén is nagyon befészkelte magát. Ez rendszerint csak almafán szokott előfordulni, a repedések, horzsolásoknál az ág alsó felén, fehér, vattaszerű bevonatáról hamar fel lehet ismerni. Ha ezt a vattaszerű anyagot lefejtjük, alatta megtaláljuk a vértetűt csomókba összeverődve, melyeket ha fehér papíron szétnyomunk vérvörösré festik a papírt. Ezért is nevezik vértetűnek. Az ellene való védekezést a törvény az év március 31-ig irja elő, mely lapunk előző számaiban részletesen volt ismertetve.

T. B.

+ Uj halkonzerválási eljárás. A norvég Fiskerierna írja, hogy a norvégiai halászat emelésére alakult egyesület titkára új konzerválási eljárást talált fel, mely a következőkben áll. A halakat fogásuk után azonnal leölik, kizsigerelik és leöblintés után alaposan lehűtik, anélkül azonban, hogy megfagynának. Aztán jól záró, előzetesen szintén jól lehűtött bádogszekrényekbe csomagolva, hűtőhelyiségbe 0° temperatura mellett raktározzák. Az így kezelt hal husa mit sem veszít eredeti ízéből s állítólag úgy izlik, mint a teljesen frissen fogott halaké. Egyszerű, könnyen alkalmazható eljárás, megérdemli, hogy azzal mi is kísérletezzünk.

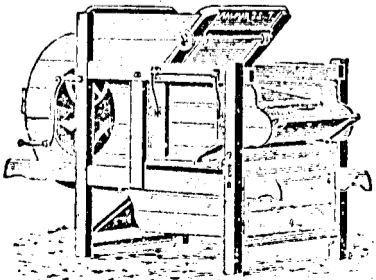
+ Cementpadló a magtárban. A jól készített és már teljesen kiszáradt portlandbeton-padozat teljes megnyugvással ajánlható magtárak földszinti helyiségeinek burkolására, sőt az emeletre is, ha az boltozva volna.

Föltételei azonban, hogy jó kemény és csak *kisimitot*, tehát nem *csiszolt* felületű és legalább 8—10 cm. vastag legyen.

A csiszolt felület ártalmas, mert a csiszolás a pórusokat teljesen eltömi, miáltal a beton igen jó hővezető és teljesen vízátlatlan lesz. Páratelt, meleg napokon a csiszolt hideg betonnal érintkező levegő erősen lehül és páratartalmának egy részét a padlóra lecsapja, mely azonban azt nem képes felszívni. Ezt a nedvességet aztán a rajta vagy közelében fekvő gabona szivja mohón fel.

Ugyanez áll a *csiszolt* oldalfalakra, is tehát ezeket is csak fával szabad kisimitani, hogy érdes tapintatúak maradjanak.

A nem csiszolt cementpadló — mint berlini *Versuchs Kornhaus*-ban végzett ige kimerítő kísérletek is igazolják — *száraz helyen és már teljesen kiszáradt állapotban* több-

Minden gazdaságban nélkülözhetetlenek!!

Európaszerte első helyen elismert kitűnő szerkezetű és legolcsóbb, a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő

„Eredeti Kalmár-rosták“

Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni.

KALMÁR ZS. és TÁRSA Hódmezővásárhely

Különleges termény tisztító gépgyár és vasöntöde.

Vezérképvisele

A Magyar Királyi Államvasutak Gépgyárának Vezérigynöksége

BUDAPEST, V., Váci-körút 32.

— Magyarország a turini nemzetközi jubiláris kiállításon. A folyó évi április hónap 29-én megnyíló turini nemzetközi jubiláris kiállításon Magyarország mezőgazdasága egész külön épülettel lesz képviselve. A földmivelésügyi kormánynak az a célja, hogy Magyarország mezőgazdasági helyzetét és különösen azokat az állami és magánintézményeket mutassa be, amelyek a mezőgazdaság emelésének szolgálatára az országban eddig elszerveztettek. Ennek megfelelően a kiállítást legnagyobb részben a földmivelésügyi minisztérium főnhatósága alatt álló tudományos és gyakorlati intézmények töltik ki. Emellett egy csoportos terménykiállítás is lesz, mely egyuttal a szemlélő elé tárja azoknak az intézkedéseknek eredményét, amelyek az utóbbi időben a terményeink nemesítésére az állami intézmények és magánosok kifejtettek. Az egész kiállítás magyarországi rendező-bizottságának élén Szilassy Zoltán orsz. képviselő, a Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára áll. A bizottság előadója: Krolopp Hugó orsz. képviselő, az OMGE. titkára. Főcsoportbiztosok: Moldovány Sándor min. titkár és Krolopp Alfréd gazd. akadémiai tanár.

— A magyar komló külföldön. A budapesti kereskedelmi és iparkamara felhívja az érdekeltek figyelmét arra a kedvező körülményre, hogy a magyar termelésű komló egészen világos-zöld színével, dus lupulintartalmánál s gondos gyűjtésénél és szárításánál fogva a német és cseh piacon közkedveltségnek örvend. Ennélfogva kívánatosnak mutatkozik, hogy a jelenlegi minőség megfelelő dugványok alkalmazásával az elfajzástól megóvassék s a komlótermelés nálunk oly mérvben terjedjen minőben e kiváló cikknek kelendősége méltán megérdemli. Sajnos, hogy a magyar komlót nálunk az országban eddig még nem karolják fel ugyanolyan mértékben, mint a külföldön, ellenesetben a hozzánk importált komló után a külföldnek fizetett sok millió országunknak megtartható volna.

— Kivándorlási mozgalmak. A magyar birodalomból az 1910. évi decemeer folyamán 3793 egyén vándorolt ki és pedig 3200 utlevéllel és 593 utlevél nélkül. A kivándoroltak közül 3126 ment Amerikába, 260 Romániába és 136 Németországba. Az 1909. év december havához képest erősen csökkent a kivándorlás, mert akkor 7007 volt a kivándorlók száma. Az összes kivándoroltaknak 32,6%-a volt magyar anyanyelvű. A december hónapban visszavándoroltak száma 3761 volt és ezek közül 32,7% magyar anyanyelvű. Az 1910. év folyamán kivándorolt Magyarországból 83,746 egyén és ezek közül 73,081 Amerikába. A visszavándoroltak száma 52,718 volt.

— „Erdélyrészi mezőgazdasági iroda Marosvásárhelyt“. E cím alatt Marosvásárhelyen egy vállalat alakult, mely — amint szétküldött prospectusában és arra hivatkozik — megalakulását a nálunk is rohamos fejlődésnek indult mezőgazdasági élet szükségletek indokolja és működésének sikerét az erdélyrészi társadalom érdekében szolgálatában óhajtja elérni.

Örömmel adunk hírt rólla különösen azért, mert magunk is indokoltnak látjuk, hogy most a midőn a mezőgazdasági élet a mezőgazdaság terén is mindinkább arra van és lesz utalva, hogy szükségletei előnyös lebonyolításában tisztességes közvetítést vegyen igénybe — a minnek elég bizonyítéka az, hogy éppen a mezőgazdaság terén működő u. n. általános közvetítők elég bő anyagot találnak ott — ez uttal azt látjuk, hogy ezen vállalkozásban az ügy rendes utra kezd terelődni éppen az által, hogy ezt maguk a gazdák, az intelligens gazdák sorából került szakemberek veszik kezükbe

és az a körülmény valamint az illetőknek a gyakorlatban is megedzett tisztességes multja egyéniségükben is kellő biztosítékot nyújt a gazdaközönség bizalmára ezen vállalat iránt.

A vállalat programja a szétküldött prospectusokban részletezve van, de mégis kiemelendőnek és felemlitendőnek tartjuk annak első pontját nevezetesen azt, hogy elvállal birtokbecsléseket, gazdasági üzemtervek készítését, egyszerű, könnyen áttekinthető gazdasági könyvitelek számadások vezetését. Számadások ellenőrzését, felülvizsgálását jöszágok, gazdaságok, bérbirtokok, időszaki, vagy állandó felügyeletét, szóval: jöszágrendezések ügykörébe vágó mindennemű megbízásokat.

Ez által tehát mód van arra adva, hogy azok a birtokosok is, akik nincsenek abban a helyzetben vagy körülményeiknél fogva nem tartják indokoltnak ezen célok érdekében külön szakember megbízását, vagy akiket másnemű elethivatásuk és a viszonyaik birtokaik részletesebb kezelési ügyeitől elvonathatnabb szükségletükben egy teljesen megbízhatóbb szakszerű intézményhez fordulhassanak kiségitésekért.

A vállalat pedig ha megtalálja valóban hézagpótló és megfelelő ügykötvet ezen megbízásokban a gazdaközönség érdekeinek szolgálva egyuttal erdélyi mezőgazdaságunk fejlődésének lehet számottevő munkása különösen egy olyan gazdasági forgalmi központ mint székhelye; programjának pedig egyéb pontjai is ezen alaplól természetesen lönyösen érvényesülhetnek.

A LAPFELÜGYELO BIZOTTSAG FELUGYELETE MELLETT

FELELOS SZERKESZTO ES KIADO:

TOKAJI LASZLO.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA

SZÖLÖSGAZDÁK

Rendeljék meg

már most

a

Peronospora

permetezőket!

A legjobb és legolcsóbb permetezőket, kénporozókat, szénkénegezőket és egyéb szőlő és gyümölcsészeti gépeket és felszereléseket szállít:

„Az agrárbank Közvetítő Osztálya:“

Kolozsvár, Mátyás király-tér 26 sz.

2535 VII.

A MAGYAR JELZÁLOG HITELBANK

KOLOZSVÁRI KÉPVISELŐSÉGE

(Jokai-u. 2. sz. I. emelet.)

FÖLDBIRTOKRA

és a nagyobb városokban fekvő

HÁZAKRA

15 évtől 65 évig terjedő törlesztéssel

LEGOCSÓBB KÖLCSÖNÖKET nyújt.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszávozandó kölcsön összegére nézve

AZ ERDELYI GAZDASÁGI EGYLET bizalmi férfiai adnak véleményt.

A KÉPVISELŐSÉG elfogad

TAKARÉK-BETÉTEKET

és előnyösen kamatoztat.

Telefonszám 27.

2001

Eladó!

Dr. gróf Teleki Domokos úr óméltósága gernyeszei gazdaságában, szeszgyári hízalásra igen alkalmas nagytestű, 23 db. 2545

8—10 éves fehér ökor.

Érdeklődőknek felvilágosítást nyújt (Gernyeszeg posta-távirda vasut állomás.) Pálffy Dezső intéző.

OBERDING ANTAL

vizvezeték és csatornázási vállalata

Kolozsvárt, Bástya-utca 4. szám. (Óvár.)

Telefon-szám: 625.

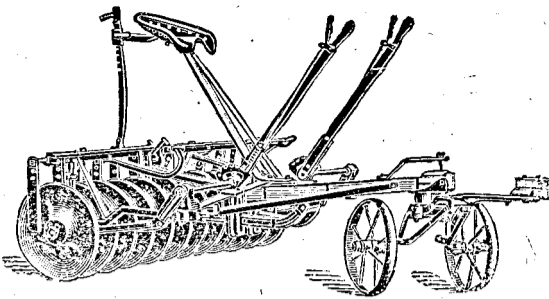
Készít fürdőszobákat, closteteket, mosdó-asztalokat, új házi vezeték berendezéseket. — Továbbá készít vidéken vizvezeték szivattyu állomással vagy forrás foglalással. — Elvállal jutányos árban évi jókarban tartásokat és minden e szakmába vágó javításokat pontosan és a legjutányosabban.

2436

Eladó

100—120 darab 8—9 hetüs elválasztott tisztavérü mangalica malac, a Kornstein-testvérektől beszerzett kanok után.

VELITS ÖDÖN,
birtokos, Torda.

Hullámos tárcsásju tárcsásboronák

tagadhatatlan az **egyedül tökéletes** munkát végző tárcsásborona, mit a magyarországi gazdák számtalan elismerése is bizonyít. könnyebben jár, jobban fordít és porhanyit, mint a **homoru tárcsa**. Mielőtt homoru tárcsásboronát vásárolna, nézze meg avagy érdeklődjön a **hullámos tárcsásju tárcsásboronák** számtalan előnyei felől.

Mielőbbi megrendelést kérünk a tavaszi időnyre, mert a **kereslet** igen nagy.

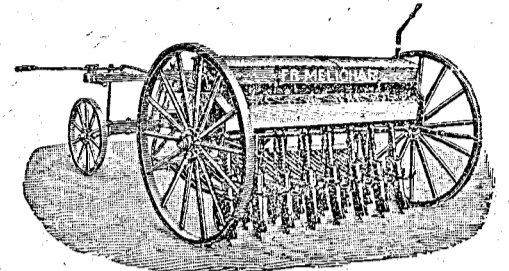
Az eredeti „**Melichár**“-féle „**Unicum Drill**“ egyetemes sorvetőgép, ugyancsak célszerű szerkezete, mint munkateljesítése tekintetében az **összes többi gyártmányok között az első helyet foglalja el.**

Könnyen átalakítható műtrágyának sorba való hintésére szolgáló **műtrágyaszóró készülékkel.**

Utánzatoktól

tessék

óvakodni!!!

Csak az eredeti „Unicum Drill“ a legtökéletesebb sorvetőgép.

Bächer Rudolf–Melichár Ferencz cégnél.

Magyarországi vezérképviselő: **Szücs Zsigmond**

BUDAPEST, VI., Nagymező-utca 68-ik szám.

2015

Árjegyzék, árajánlat kívánatra bérmentve!!!

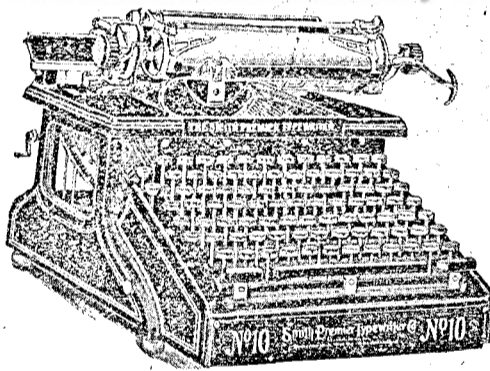
Nagyobb uradalmi irodák, előkelő magánházak, közjegyzői-, ügyvédi-, főszolgabírói-, körjegyzői irodák, egyesületek, bankok, gyárak és mindennemű nagy vállalatok és üzemek

Ma már írógéppel leveleznek.

„SMITH PREMIER“

(Szmít Prömié)

írógépeket, melyek a ma létező összes típusok között — látható, tiszta írásukkal (két színben), rendkívül egyszerű kezelésükkel (bárki egy félóra alatt megtanúlja), soha el nem romló szilárd szerkezetükkel — **versenyen felül állanak** a legjutányosabb árban és kiválóan előnyös fizetési feltételek mellett árusítja

Az Agrárbank és Takp. R. T.

Gazdasági Közvetítő Osztálya Kolozsvárt, Mátyás kir.-tér 26.

Levélbeli kérdésre azonnal küldetnek az eladási feltételek és írásminták. Személyesen érdeklődők fentti helyiségben megtekinthetik a raktáron levő gépeket.

2535/

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től

10–50 éves lejáratu

olcsó ingatlan jelzálog-kölcsönöket, szerzek konvertálok más intézeti terheket, rendbeszedem egyúttal az elhanyagolt telekkönyvi birtok és teherállapotot. kagyors és költséget kímélő eljárással.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“-től adó- és egyéb levonásmentes, óvadékképes, különösen katonai óvadéku alkalmas, a fözsdékes is jegyzett 50 év alatt kisorsolándó

4 1/2 % -ot tisztán jövedelmező zálogleveleket. A szelvények költségmentesen az intézetnél Nagyszebenben és a „Kolozsvári Kereskedelm. Banknál“ kifizettetnek.

A legmegbízhatóbban közvetitem: magán- és bérházak, birtokok és bérletek, erdők, bányák és ezek termékeiük adás-vételi ügyleteit.

Telefon: 859. sz.

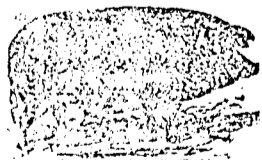
Erdélyi erdő-, faanyag- és bányaügynökség **GOMBOS BENŐ** Kolozsvár, Feren: József-ut 7.

A „Nagyszebeni Földhitelintézet“ kizárólagos ügynöksége

Kerestetik megvételre, tenyésztés céljából 2–3 hónapos korban való átvételre

200 darab

tiszta mangalica fajta

KOCA-MALAC

Ajánlatok: Az „Agrárbank Közvetítő Osztálya-hoz“ Kolozsvár, Mátyás király-tér 26. szám alá sürgősen intézendők.

2535. V.

Róth Testvérek

medgyesi

Szőlőoltványtelepét

a t. c. közönség figyelmébe ajánljuk.

Mindenki, aki első osztályu, szép, peronosporamentes szőlőoltványokat megvenni szándékoszik, sziveskedjék árjegyzéket kérni.

2546

Orpington-fajtojasok.

A kolozsvári állatkiállításon első díjjal díjazott

Orpington-törzs fajtojasok eladó.

1 drb. 60 fillér. Erzsébet-út 13. szám.

Gazdák Biztosító Szövetkezete

BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10 II. em.
Alakult 1900.

Biztosítási alap	
Alapítványok a kormány hozzájárulá- sával	1,981.700.— K
Tartalékok	1,933.963.54 "
Összesen:	3,915.663.54
1901. évi fölösleg	90.849.— K
1902. " "	59.782.26 "
1903. " "	109.831.73 "
1904. " "	72.438.23 "
1905. " "	61.730.60 "
1906. " "	39.243.65 "
1907. " "	41.877.32 "
1908. " "	81.088.76 "
1909. " "	106.589.64 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből úgy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslegé közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítést kaptak. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek. Az 1907. és 1908. valamint 1909. évi üzletfelesleggel pedig tartalékainkat gyarapítottuk, úgy hogy 1909. év végén a tartalékok 1,933.963.54 koronára rúgnak.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

2003

Az igazgatóság.

Szőlőkötöző-fonal
jobb és olcsóbb mint a raffia.

ZSAK és PONYVA
a legjobb minőségben és legutányosabban a

Fischer-féle

zsák és ponyvagyárban Budapest Nádor-utca 31-33 sz. szereshető be. A Fischer-féle szab. impregnált szavatolt tisztá lenbő készült vízhatlan ponyvák nagy strapa mellett is eltartanak 10-12 évig. A 28 év óta fennálló Fischer-féle zsák- és ponyvagyár az ország legjelentékenyebb uradalmainak és viszonteladóinak szállítója. Pontos, szolid kiszolgálás. **Ponyvakölcsönző intézet.** Tessék ajánlatot kérni! 2260

Szőlő oltványokat

a legkiválóbb bor és csemegefajokban amerikai alanyvesszőket, Riparia portális, Monticola és Hybrid fajokban hazai sima s gyökeres vesszőket a legjobb minőségben szállít a saját nagy kiterjedésű, mintaszerűen kezelt telepek és szőlőgazdaságából

Ambrosi Mihály erdélyi első szőlőoltvány telep tulajdonosa
Medgyesen.
Tessék árjegyzéket kérni. 2517

MATUTSEK JÓZSEF

KOLOZSVÁRT, Szentgyház-utca 3.

Ajánlja általánosan elismert saját műhelyében készült **FÉRFI és NŐI CIPŐ RAKTÁRÁT.**

Vidéki megrendelések mérték után de legbiztosabban egy hasznáit, a lábra találó cipő beküldésével a legjobb anyagból és divat szerint lehetőleg gyorsan teljesíttetnek.

2019

Haszonbérbe adó

1911, esetleg az 1912.

gazdasági év kezdetétől hosszabb időre, egy közel 400 k. hold szántó, kaszáló és I-ső minőségű vetett legelőből álló, három évtizedet meghaladott, nagy állattenyésztésre fektetett, belterjes gazdálkodással sokszorososan átrágyázott, kiváló termő erőben levő földbirtok öszvetéssel, lóherékkel, 30 k. holdon felüli kitünő, 4-szer kaszálható luczernással, modern gazd. felszereléssel, kőből téglából épült, cseréppel fedett bőséges gazd. épületekkel.

Értekezhetni: **Sperker Ferencz** földbirtokossal.
Lakása: Szentdemeter, u. p. Nagy-Kend.

2537

Kéveköto aratógépekhez **legelsőrendű kötőzsineg** a „Standard“

Most megrendelve kiváló előnyös feltételekkel szállítja:

Az Agrárbank Közvetítő Osztálya
Kolozsvárt, Mátyás kir-ter 26. szám.

ERDÉLYI BANK és TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

Kolozsvár, Mátyás kir-ter 32

M. kir. szabadalm. osztályorsjegyek főelarusító helye. A bank elfogad betéteket takarékpénztári könyvekre, folyószámlákra s azokat felmondás nélkül visszafizeti.

Leszámitól, váltókat, utalványokat, járadékokat, checkeket, kisorsolt értékeket stb. stb. Értékpapirokat, idegen pénznemeket elad és vásárol.

Előleget ad értékpapirokra, folyószámlán és előre meghatározott időre **Dijmentesen bevált szelvényeket** és elvállalja a sorsjegyek revízióját.

Kibocsát utalványokat, checkeket, hitelesleveleket bármely külföldi piacra.

Rendelkezésre tart felek saját zárai alatt tűz- és betörésmentes páncélszekrényeket. (Safe Deposits.) 2017 Üzleti órák:
d. e. fél 9-től fél 1-ig, d. u. 3-tól 5-ig.

SZŐLŐOLTVÁNY-ELADÁS!

Az idei esztendő a peronosporának óriási mód kedvezett és ez az oka, hogy az egész országban nagy pusztításokat is végzett. Ellepte nagyrészt az oltványokat és vesszőket is és aki ilyen oltványból vagy vesszőből ültet, eredménytelen lesz a telepítése.

Bőszkén állithatom, hogy összes oltványaim és vesszőim **mind egy szálig peronosporamentesek** és így nemcsak kifogástalan anyagot, de hosszúéletű tőkét is adok vevőimnek. Minden érdeklődőt szívesen látok, hogy ezen állításom valódiságáról **személyesen győződjék meg.**

Csoda- szőlő; a legbővebben termő szőlő. 100 hektolitert terem holdanként s amellet jó zöldfehér bort ad.

Pozsonyi fehér; legújabb európai hybrid, 1 hold 70-80 hl. terem. Rendkívül buja növény s így öreg szőlőkben a hiányok pótlására alkalmas, már az első évben 150 cm. magassá megnő. Bora kitünő, nem rothad, ez a jövő szőlője.

Muscat Ottonel; a legfinomabb bort termő; zamatos erős, cinkorfüke október közepére 20-28 fok, igen bő- termő, gyenge borok feljavítására alkalmas. **Ezek ára:**
1000 gyökeres fásoltás 200 korona
1000 2 éves gyökere fás vagy zöldoltás 220 korona
1000 gyökeres zöldoltás 180 korona
1000 sima zöldoltás 100 korona
1000 gyökeres nemes vessző 50 korona
1000 sima nemes vessző 20 korona

Szőlőoltvány legjobb fajokban.
Régi szőlők hiányainak pótlására 2 éves gyökere, egyedül alkalmas régi telepek földözására, ezre 200 K

Gyökeres fásoltvány, ezre 180 K
Gyökeres fásoltvány szépséghibával, olyan kötelezettség-
gel, hogy 95% megered belőle, ezre 90 K
Gyökeres zöldoltvány, ezre 170 K
Sima zöldoltvány, ezre 90 K
Gyökeres Riparia Portális I, ezre 36 K
Gyökeres 2 éves I, ezre 40 K
Sima Riparia Portális vékony II, ezre 20 K
Gyökeres hazai nemes vessző, ezre 40 és 36 K
Sima hazai nemes vessző, ezre 10 és 8 K

legjobb fajokban, teljes jótállással, azon kötelezettséggel, hogyha a küldött anyag meg nem felel, azt visszaveszem s pénzt visszaadom. 2529

Nagy árjegyzék ingyen.

Csabagyöngye legkorábbi és legfinomabb csemege-
fajta még alig kapható. Szaporítani **legajánlatosabb**, 1 db gyökeres oltás 40 fill., 10 db 31/2 K, 10 db 32 K; 1 sima oltás 20 fill., 10 db 180 K; 100 db 16 K. Oltványaimért teljes felelősséget vállalok. Rendelésnél az ár meggyedése előtt legelő beküldendő, a többit utóveszem.

Székely I. József
GYÖNGYÖS. Szent-Urbán-templom.

A KOLOZSVÁRI

AGRÁR-BANK ÉS TAKARÉKPÉNZTÁR R.-T.

MEZŐGAZDASÁGI

KÖZVETITŐ OSZTÁLYASürgőnycim: „Agrárköz“.

KOLOZSVÁRTT, MÁTYÁS KIRÁLY-TÉR 26.

Telefon: 946.

Levélcim: Agrárbank Közvetítő Osztálya Kolozsvár, Mátyás király-tér 26. sz.

Teljesen szakszerű vezetés mellett — külön e célra alkalmazott tisztviselői karral — kiválóan szolid elvek alapján

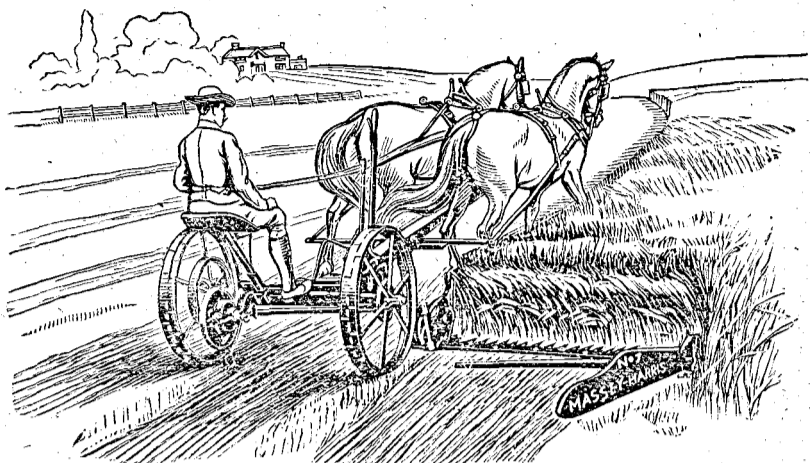
FOGLALKOZIKAZ erdélyrészi gazdaközönség minden produktumának értékesítésével
És mindennemű szükségleteinek beszerzésével.**LEGELŐNYÖSEBB ÉRTÉKESÍTÉS** céljából elfogad:Mintázott bejelentéseket, illetve **megbízásokat** mindennemű gabona és takarmány **vetőmagvakra** vonatkozólag.**Termény, takarmány, bor stb. eladási megbízásokat.****Tenyész és igás állatoknak eladásra való előjegyzését.****Birtok eladási, bérleti és jelzálog-szerzési megbízásokat.****LEGOLCSÓBB ÉS LEGMEGBIZHATÓBB BESZERZÉSI FORRÁS:****Mindennemű fő és mellékágazati mezőgazdasági gépek** felszerelések, eszközök, **anyagok és műtrágyákra,****Háztartási gépek-, cikkek-, anyagok- és eszközökre.** Mezőgazdasági háziipari készítmények,**Vetőmagvak,****Tenyész- és igás állatokat illetőleg,****Ingatlanok- és bérleteknek megbízásból való vétele.****Egyforma, alku nélkül nyújtandó magas kedvezmények minden gazdának!**

A közvetítő osztály gazdákkal szemben eljárásaiért és ténykedéseiért munkadíjat fel nem számít. Levélbeli, sürgőnyi, telefon, vagy személyes tudakozódásra minden kérdésben díjmentesen ad azonnal kimerítő választ, szaktanácsot és felvilágosítást.

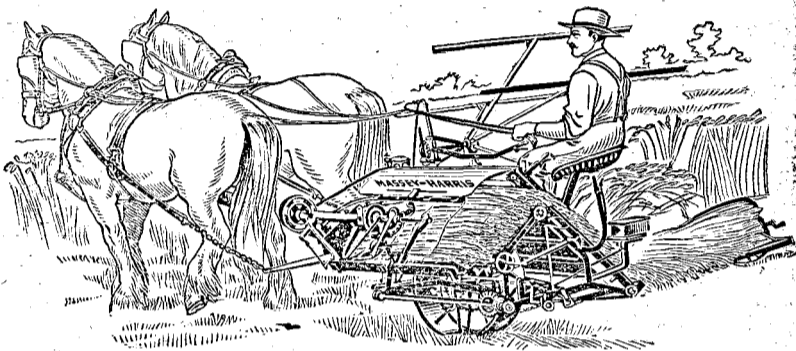
Az Erdélyi Gazdasági Egylet tagjainak és az Erdélyi Gazda előfizetőinek: **még további külön engedmények nyújthatnak!**

MASSEY-HARRIS C^o R. T.

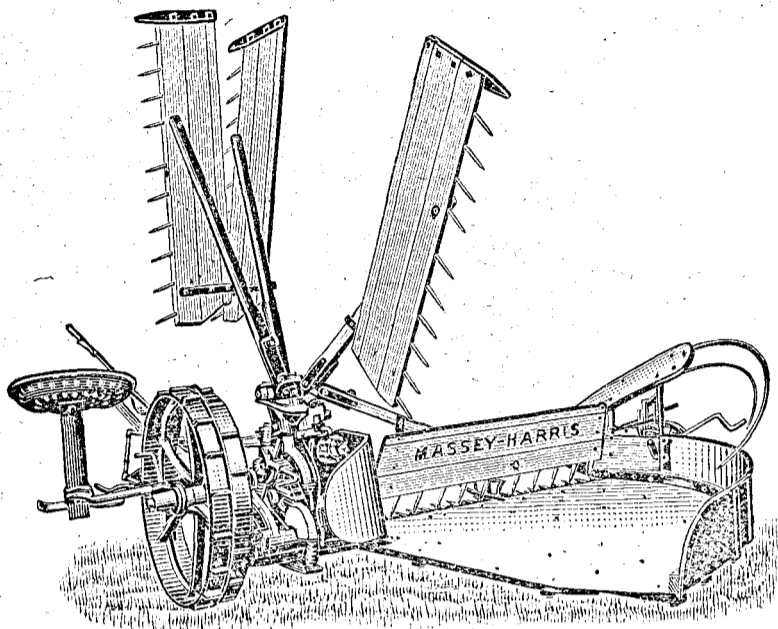
2521

A világ legjobb gyármányai!

fűkaszaló aratógép és föld-
:: mívelő eszközök gyára ::
TORONTO, ESZAK-
AMERIKA.

Árjegyzéket kívánatra ingyen küld

Massey-Harris C^o R. T. Budapest, V., Alkotmány-utca 23.

Legnagyobb választék és legjutányosabb árban kapható.

Divatos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, közelők és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, hálós ingek és kabátok.

Fin és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utóda

fehérenemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

2005

Telefon-szám 567.

Telefon-szám 567.

Matrac, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyhuzat szakszerűen készítve, olcsó árban található. — Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédülő és futószőnyeg, gyapjú és csipkefüggönyök.

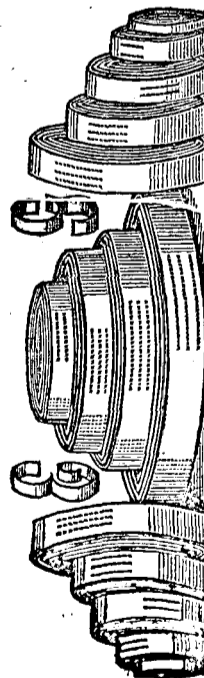
Amerikai örműködő ablak-rolletták egyedüli főraktár.

Az Agrárbank és Takarékpénztár R. T. Közvetítő Osztálya, Kolozsvártt, Mátyás király tér 26. szám. Meltányos árban, készpénzzel vásárol: Mindenemű gabona készletet, vetőmagvakat, plumbozott lóhere és lucerna magot, mindenféle takarmány, ipari és gyári növény vetőmagvakat és burgonya.

Ajánlatok (mintáva) fentti címre idejokorán és nem elkésve küldendők be!

2535/

Gmeiner E. gépszijgyár Brassó.

Ajánl saját gyártmányu:

Elsőrendű szimpla és dupla színbőr gépszijat 600 mm. szélességig.

Többféle varró és kötőszijat legjobb minőségben.

Elsőrendű gépszijbőrket javításokhoz minden vastag ságban.

Azonkívül szállit legjobb minőségű gép- és hengerolajokat, gőzgépek és motorok kenésére

Ajánlatok és minták megkeresésre.

2275

Szivattyuk és Mérlegek

2080

különleges gyár
Garvenswerke,
Wien, II., Handelsquai No. 130.
Miniaraktár: I., Schwarzenbergstrasse 6.

Eladó

özv. báró Bornemissza Andrásné sz. gróf
Teleki Polixena ömél. Komlód-orszfái
gazdaságában:

21 darab 2 és 3 év közötti saját nevelésű erdélyi magyar fajú **fehér bika**, melyek közül 2 drb a kolozsvári kiállításon dicsérő oklevéllel lett kitüntetve. Eredeti házi nevelésű anyáktól és L. Sperker szentdemeteri s gróf Wass m. záhi tenyészetekből vásárolt apaállatok utódai. Legelőn nevelt, edzett, erős csontozatu, jól fejlettek.

1 drb 3 éves feketeszínű mén, jegytelen, 164 cm. magos, hibátlan erdélyi anyától és Sáromberkén levő eredeti meklenburgi apától származó igen szép és erős testalkatu.

1 drb. 4 éves vasderes színű herélt, 162 cm. magos Gidrán fajú, tulerős termetű **csikó**.

Több éves óbor kis és nagyobb mennyiségben, tisztán házilag kezelve. Utánvétel mellett hordókban szállítatik.

Venni szándékozóknek bővebb felvilágosítással szolgál s szükség esetén szentmihálytelki állomásra kocsit küld.

Komlód, u. p. Nagy-Nyulas (Kolozsmegye).

Engi Elek,
tiszttartó.

2543

78-1911. sz.

Bérlethirdetés.

A kolozsvári ref. kollégium mezőzáhi 500 holdas birtokának haszonbérbe adására vonatkozólag az 1910 augusztus 1-én és szeptember 24-én megtartott árverés mellőzésével, új árverést hirdetünk. A teljesen jó karban levő birtok ²/₃ része első minőségű mezőszégi szántóföld, fel van szerelve nagy udvarházzal és a szükséges gazdasági épületekkel. A községben van vasút-, posta-, távirat- és telefon-állomás. A bérlet 1911 október hó 1-től 1912 október hó 1-ig fog tartani. A bérletre vonatkozó zárt ajánlatok alattirt kollégiumi eljárásához f. é. március hó 15-ig nyújtandók be s egyuttal az ajánlott összeg 20%-a bánatpénzül a kollégium pénztárába leteendő. Megjegyezzük azonban, hogy a jelenleg érvényben levő szerződés szerint **a régi bérlőnek egyenlő feltételek mellett több jelentkező között elsőbbségi joga van.** Érdeklődők mindennemű részletkérdésben további felvilágosítást kaphatnak: **dr. Incze Béni** gazdasági felügyelőtől (Farkas-u. 16.)

Kolozsvárt, 1911 február 20.

2548

A ref. kollégium elöljárósága.

Szőlőoltvány (gyökeres, fás)

a legkedveltebb bor- és csemege fajtákból ELADÓ báró Bornemissza Elemér ur hadrévi gazdaságában. 1000 darabonként I. oszt. ára 170 korona.

Közelebbi értesítéssel szolgál:

NEMÉNYI JÓZSEF,
jóságfelügyelő

Hadrév, u. p. Gerend.

2547

BCU Central University Library Cluj

Erdély Legnagyobb Drogeriája!

Főraktár mindennemű bel- és külföldi gyógyszer különlegességekből, kötszerek és betegápolási eszközök

ÁLLATGYÓGYÁSZATI CIKKEK

LITKE LŐRINCZ

(ezelőtt Burger.)

Gyógyáru-vegyszer-, pipere és illatszer üzlete Kolozsvár, Mátyás király-tér 32. sz. Telefon 250.

HÁZIASSZONYOK FIGYELMÉBE!

Házilag készítendő igen jó LIKÖRÖK és RUMOK előállítására kitűnő FRANCIA AROMAKAT hozok forgalomba, melyeket 1 liter Likör vagy Rum készítéséhez bármely aromába 60 fillérért üvegekben árusítok.

Készítése gyors, olcsó és tiszta:

A következő aromákban:

Allasch	Barack	Cognac	Császárkőte	Megy	Rósa
Anisette	Benedictiner	Curacao	Kávé (Moeca)	Narancs	Rum
Apáncs	Caçab	Charente	Kömény	Punc	Septó
			Maraschnó	Pfeffermá	Szilvöröm
					Törköly
					Vanília

Naponta 2-szer postai szétküldés!

Yes amerikai porcelán puder

5 korona helyett csak 4 korona, kisebb doboz 2 korona 50 fillér.

Háztartási cikkek!

Gazdasági cikkek!

2422

DRÓTKERÍTÉS
BARMELYFAJTÁJU
KAPHATÓ
OLGSON

STADLER

HUNGARIAFONAT
MIMÁLY
SOORONYKERÍTÉS
STB.
GYÁRÁBAN
BUDAPEST
VI-VÁCI KÖRÚT 43
ÁRJEGYZÉK ÖNJMENTES

DELTA FONAT

CLAYTON & SHUTTLEWORTH
Budapest, Váci-körút 68.

Által a legújabb és legfejlettebb áruk mellett ajánljuk
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakezalozók, járgány-cséplőgépek, lóhera-cséplők,
úszító-rosták, konkolyozók, kaszáló- és aratógépek,
szénagyűjtők, boronák, sorvetőgépek, Planet Jr.
kapálók, szecsavágók, répvágók, kurolozo-
morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egytemes
acél-ékek, 2- és 3-vasú ékek és minden
egyéb gazdasági gépek.

Kwizda-féle
Korneuburgi marhapor,
Diétikus szer lovak-, marhák- és juhoknak.
1 doboz ára K 1.40
1/2 doboz — 70

Közel 50 év óta a legtöbb istállóban használatban, étvágyhiánynál, rossz emésztésnél, valamint feheneknél a tej javítása s a tejelőképeség fokozása céljából.

1900. párisi világiállitás Grand Prix.

Kwizda-féle sertéspar.
Diétikus szer a hizlalás elősegítésére.
Kis doboz K 1.20. Nagy doboz K 2.40.
Erősítő takarmány,
lovak és szarvasmarhák számára,
1 doboz a 5 étadag K —.60, 1 láda a 50
étadag K 6.—

Kwizda-féle kutyapilulák
Zselatin-átvonattal. Hajtópilulák kutyáknak.
1 doboz ára K 2.—

Főraktár: TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerháza
BUDAPEST, VI, Király-utca 12. és Andrassy-út 26. szám.

2450 II.

Kwida-féle Restitutions-fluid
mosóvíz lovak számára. — Egy üveg ára K 2.80.
Az udvari istállóban és versenyistállóban 40 év óta használatos, mint kitűnő erősítő szer nagyobb munka végzése előtt és után, nyugtalanításoknál stb. Trainingbea nélkülözhetetlen.

Védjegy, címke és csomagolás
szabadalmazva.

KOLOZSVÁRI
TAKARÉKPÉNZTÁR ÉS HITELBANK R.-T.
Alaptőkéje 1.200.000 korona teljesen befizetve: Tartaléktőkéje és egyéb alapjai 654.650 K 68 fillér. Betétek könyvecskékre és folyószámlákra 10.626.313 K 35 fill.

Irodák:
Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. szám. (Saját házában.)
Üzleti órák reggel fél 9-től déli fél 2 óráig.
Áruraktári osztály a pályaudvar mellett | Baross-tér 3. szám.
Zálogház Király-utca 3. szám.
Értékpapirokat vesz és elad, valamint ezek eladását közvetíti idegen számlára, mindig a legelőnyösebb feltételek mellett.
Utalványokzt állít ki külföldi piacokra a napi árfolyamon.
Árukra előleget ad készpénzben, ha azok áruraktáraiba be vannak tárolva.
Áruk betárolását, kezelését és eladását elvállalja előnyös feltételek mellett, a Máv. kolozsvári állomása mellett levő áruraktáraiban és azokat szakszerűen kezelteti.
Betéteket elfogad könyvecskékre vagy folyószámlára előnyös feltételek mellett és azokat rendszerint felmondás nélkül fizeti vissza.
Jelzálogkölcsonőket készpénzbe ad

ház- és földbirtokra
10—60 évig terjedő időtartamra a legelőnyösebb kamat és tőketörlesztési hányad mellett.
Jelzálogkölcsonőket konvertál igen előnyös feltételek mellett és minden ilyen ügyletet a lehető leggyorsabban bonyolít le.

Leszámitol váltókat a legmértékeltőbb kamat mellett.
Folyószámlai hiteleket nyújt akár jelzálog, akár értékpapir fedezett mellett. Szelvényeket bevált, ugyszintén sorsoit értékeket is.

VEGYEN! **VEGYEN!**
Magyar Jelzáloghitelbank konvercionális sorsjegyet,
melyek mindegyikét kihúzzák a törlesztési huzáson és a nyereséghuzásokon az a sorsjegy is tovább játszik, melyre előzőleg egy vagy több nyeresemény már esett. E sorsjegyek 70 éven át játszanak és kaucióképpen is letehetőek. Legnagyobb főnyeresemény

EGY MILLIÓ KORONA.
Huzások: minden év febrár 25-én, április 25-én, június 25-én, augusztus 25-én, október 25-én és december 27-én.

Részletre:
egy darab 16 havi részletfizetésnél havi 10.— korona
> 18 > 9—
> 21 > 8—
> 24 > 7—
> 29 > 6—

vagy letétre 30— K foglaló lefizetése után legelőnyösebb kamatra. A nyeresemények azonnal a vevőt illetik.

Kapható a
Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank Részv.-Társ.-nál
Mátyás király-tér 7. szám alatt. 2004

A LEGNAGYOBB ÁLLAMI ÉS ELSŐ DIJAKKAL KITÜNTETVE

Bogyay Gyula tájkertészete
tájkertész és kertépítő
BUDAPEST
Telefon 25—33. Kerttechnikai iroda: Telefon 25—33
2278 **VII., Gizella-ut 15.**
(Lakás: Stefánia-ut 1. szám.)

A Hunyadmegyei
Első Gőzeke-Vállalat

elvállal két mozdonyu Fowler-féle gőzeke garniturájával Erdélyben tavaszi és őszi bérszántást, ugyszintén rigolozást.
Szerződés kötés esetén szántató kivánságára jó minőségű kőszénről vállalkozó gondoskodik.
Bővebb felvilágosítással szolgál:
Barcsay Andor dr. országgyűlési képviselő,
Budapest, IV. Molnár-utca 11. 2016

Ispáni
vagy kisebb gazdaság önálló vezetésére állást keresek.
Április 1-re vagy esetleg későbbre.
28 éves szerény igényű, kiscsaládu ember vagyok, beszélek magyarul és románul. Az algyógyi földmives iskolát jeles sikerrel végeztem 1904 évben és ez idő óta alkalmazásba vagyok, jelenleg is 500 holdas gazdaságba, mint Ispán vagyok alkalmazva. — Cim:
Felsőpuszta-i Ispán
Dud u. p. Ternova,
2550 Aradmegye.